

PROSTORNI ELEMENTI URBANE JEZGRE GRADA RABA

U sklopu terenske nastave održane u svibnju 2025. godine na diplomskom smjeru Prostorno planiranje i regionalni razvoj obavljen je terenski zadatak kartiranja prostornih elemenata unutar urbane jezgre grada Raba. Kartiranje je izvršeno pomoću aplikacije FieldMaps i sveukupno je prikupljeno 178 prostornih elemenata (Tab 1.). Od izdvojenih elemenata najbrojniji su ugostiteljski objekti (46), specijalizirane trgovine (40) i smještajni objekti (21). Navedeni elementi su prostorno najgušće smješteni u Srednjoj i Donjoj ulici koje su posebno izdvojene na kartografskom prikazu. Prikazane ulice spajaju sjeverni i južni kraj jezgre i time čine glavnu prometnu, turističku i ekonomsku okosnicu same urbane jezgre grada gdje su najgušće smješteni prostorni elementi (68 elemenata unutar približno 0,018 km² površine što odgovara 20 % od ukupne površine gradske jezgre). Od ugostiteljskih objekata su to uglavnom restorani i kafići, specijalizirane trgovine su trgovine s mješovitom robom (odjeća, suveniri, igranke...) i smještajni objekti su hoteli (uz obalu i u Donjoj ulici) te apartmani (Srednja ulica i prema zapadnoj strani gradske jezgre). Uz ta tri elementa uočljiva je i prisutnost praznih poslovnih prostora (21) od kojih je 17 u Srednjoj i Donjoj ulici. U većini su to zatvoreni ugostiteljski objekti i trgovine koji su derutnom stanju, ali određeni dio je zatvoren samo izvan sezone. Rab kao i većina otočnih gradova i gradova na Jadranskoj obali orijentirani su prema turizmu i to se očituje po strukturi prostornih elemenata gradske jezgre gdje su ipak najzastupljeniji hoteli, apartmani, restorani i suvenirnice te trgovine koje su otvorene samo za vrijeme ljetne sezone. Sama gradska jezgra je i bogata kulturno-povijesnim znamenitostima, osobito vjerskim objektima (Nadžupna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije i) i prostranim zelenim površinama (park-šuma Komrčar) koje su važni faktori kulturnog, rekreacijskog i kongresnog turizma grada. Također, analiza promjena broja stanovništva u razdoblju između 2011. i 2021. godine ukazuje na stadiji izumiranja stanovništva s tipom intenziteta međupopisne promjene E4 i s indeksom od 88,8 (Živić, 2023.). Nedovoljno diverzificirana ekonomija orijentirana sezonalnom turizmu i izražena depopulacijom otoka ukazuje na to da ne postoje znakovi restrukturiranja prostora i pojave alternativnih oblika proizvodnje te novih funkcija unutar gradske jezgre, ali je jezgra Raba s brojnim vjerskim objektima i bogatom baštinom jedna od najatraktivnijih starih jezgra među gradovima na Jadranskoj obali.

Tab. 1. Pronađeni i kartirani prostorni elementi urbane jezgre grada Raba

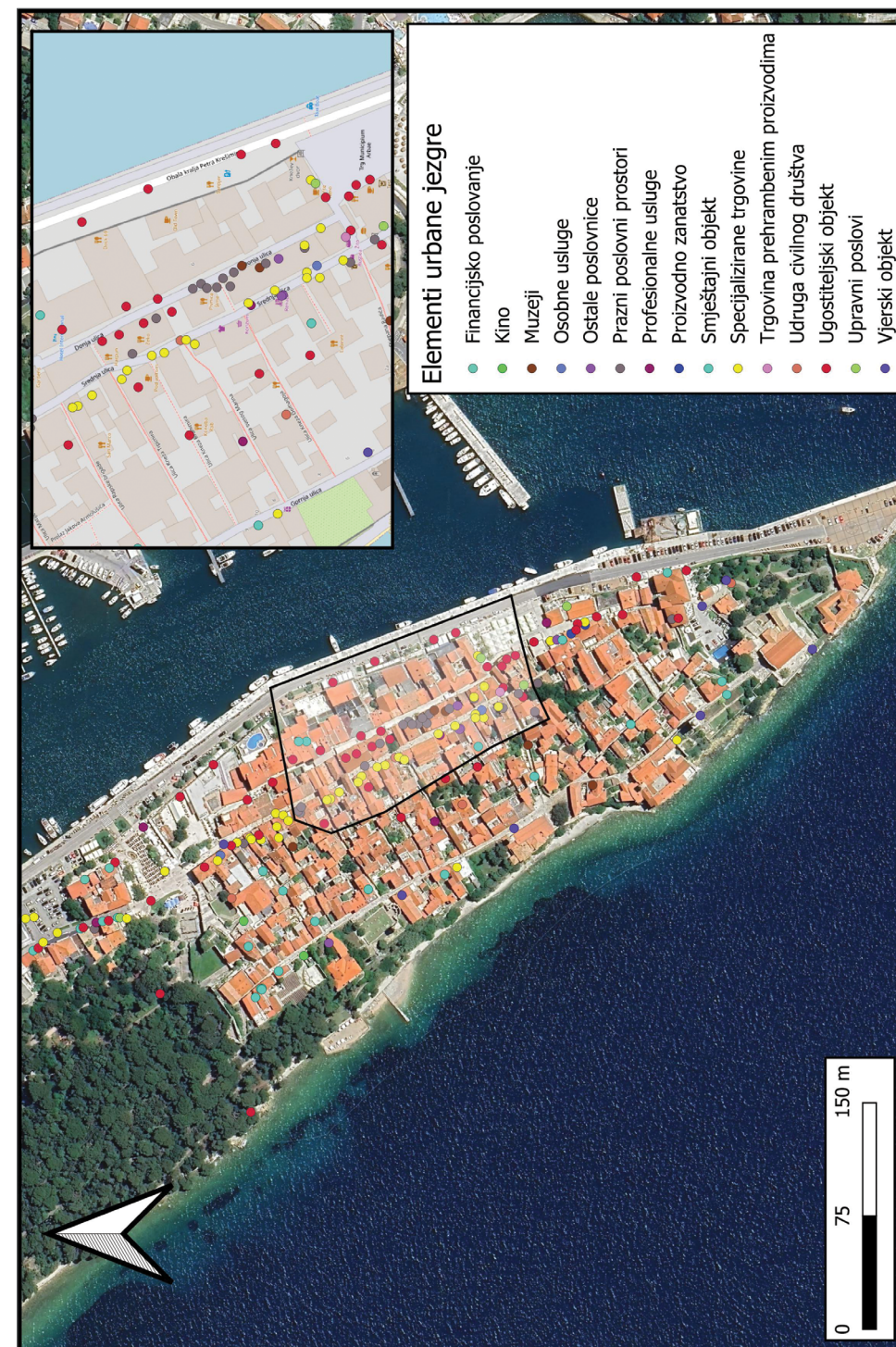
Financijsko poslovanje	Kino	Muzeji	Osobne usluge	Ostale poslovne	Prazni poslovni prostori	Profesionalne usluge
2	2	6	4	5	21	6

Proizvodno zanatstvo	Smještajni objekti	Specijalizirane trgovine	Trgovine prehrambenim proizvodima	Udruga civilnog društva	Ugostiteljski objekti	Upravni objekti	Vjerski objekti
2	25	40	2	4	46	6	7

LITERATURA

Živić D., 2023., Kretanje stanovništva Primorsko-Goranske županije 1991. – 2021., Problemi sjevernog Jadrana 21, 79 – 104.

VITO DRENO

Sl. 1. Linearne grupe izvora u odnosu na rasjede